

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 65/2021
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Γ')
Συνεδρίαση της 12^{ης} Απριλίου 2021

Σύνθεση

Πρόεδρος : Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Μαλιαρά , Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο, με αρ.πρωτ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ.30105/Α/14.12.2020, ερώτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - Γενικής Γραμματείας Υποδομών - Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών – Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (Δ 26), που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα Υποδομών, όπως αυτό διευκρινίζεται με το με αρ. πρωτ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε/οικ.6625/Α42/17.03.2021 έγγραφο.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται πώς θα χορηγηθεί η εφάπαξ ενίσχυση του άρθρου 1 του ν. 4728/2020 (Α'186) «Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός»...» στις περιπτώσεις: α) ιδιοκτήτη κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης που

χρησιμοποιεί τμήμα της για επαγγελματική δραστηριότητα και παραχωρεί ή εκμισθώνει το υπόλοιπο τμήμα της σε άλλον ή άλλους για επαγγελματική δραστηριότητα, β) επιχειρήσεων που συστεγάζονται σε ιδιοκτησία άλλου που παραχωρεί ή εκμισθώνει σε, περισσότερες της μίας, επιχειρήσεις τμήματα της ιδιοκτησίας του για επαγγελματική δραστηριότητα .

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Στην Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. – Κ.Ε. – Δ. 26) υποβλήθηκαν αιτήματα οικονομικής ενίσχυσης του άρθρου 1 του ν. 4728/2020 (Α΄186) « Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα « Ιανός», ...». Ειδικότερα υπέβαλαν αιτήσεις α) ιδιοκτήτης επαγγελματικής στέγης που χρησιμοποιεί τμήμα της για επαγγελματική δραστηριότητα και παραχωρεί ή εκμισθώνει το υπόλοιπο τμήμα της σε άλλον ή άλλους για επαγγελματική δραστηριότητα, β) επιχειρήσεις που συστεγάζονται σε ιδιοκτησία τρίτου προσώπου (προκύπτει μία εγγραφή στο Ε9 του ιδιοκτήτη) που παραχωρεί ή εκμισθώνει σε περισσότερες της μίας επιχειρήσεις τμήματα της ιδιοκτησίας του για επαγγελματική δραστηριότητα. Οι περιπτώσεις αυτές δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 και 7 του ν.4728/2020

2. Ενδεικτικά, η Υπηρεσία απέστειλε δύο περιπτώσεις από τις οποίες προκύπτουν τα εξής:

α) Στην πρώτη περίπτωση, στο ισόγειο πληγέντος κτιρίου που βρίσκεται στο 10 χιλ. της οδού Καρδίτσας- Αθηνών, ιδιοκτησίας Α.Ν , στεγάζονται οι επιχειρήσεις «Ν.ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» στο 50% , η επιχείρηση « Γ.Ν. Ο.Ε» στο 20% και η επιχείρηση «Ο.Ε. Ν. Ε.Π.Ε.» στο 30%, με νόμιμο εκπρόσωπο όλων των επιχειρήσεων τον Γ.Ν.

β). Στη δεύτερη περίπτωση, στο ισόγειο κτιρίου στην οδό Κολοκοτρώνη και Κοραή στον δήμο Καρδίτσας, ιδιοκτησίας Β.Τ., Α.Τ. και Ι.Τ., στεγάζονται οι ακόλουθες επιχειρήσεις α) Β. Τ. του Α., β) «Τ. Κ. Ο.Ε.», γ) «Τ. – Φ. και Σια Ο.Ε.», δ) «Κ. Τ.-Φ.-Σια Ε.Ε.», ε) «Τ. Ι.Κ.Ε.», στ) Ι. Τ. και ζ) « Μ. -Τ. και Σια Ο.Ε.».

3. Με το με αρ. πρωτ. 232- 43/15.01.202 έγγραφό μας ζητήσαμε πρόσθετα στοιχεία. Η Υπηρεσία μας απέστειλε πλήθος αιτήσεων στις οποίες εμφανίζονται περισσότερες της μίας επιχειρήσεις να στεγάζονται στο ίδιο ακίνητο, χωρίς να διευκρινίζεται το ποσοστό χρήσης της κάθε επιχείρησης.

4. Περαιτέρω, με το με αρ. πρωτ. 232-227/10.02.2021 έγγραφό μας, ενημερώσαμε την αρμόδια υπηρεσία για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων ανάκλησης των υπεύθυνων δηλώσεων για την καταβολή της ενίσχυσης.

5. Μετά από αυτά, υποβλήθηκε το ερώτημα που αναφέρεται στην εισαγωγή του ενημερωτικού σημειώματος.

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Το άρθρο 4 του Συντάγματος ορίζει: «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

7. Στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4728/2020 (Α΄186) « Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα « Ιανός» ,περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού Covid -19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» ορίζεται ότι:

Άρθρο 1 «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020».

1. Σε πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή πληγείσες νομικές οντότητες που περιέρχονται ή περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των φυσικών καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και των συνεπακόλουθων πλημμυρών που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και των Περιφερειακών Ενοτήτων Φθιώτιδας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης, Ζακύνθου, Λευκάδας, Κορινθίας και Ευρυτανίας, στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2020 χορηγείται έκτακτη ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος. Η ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται για τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά κατοικία και για τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, των οποίων επλήγη η επιχείρηση, στο ποσό των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ ανά επιχείρηση.

2. Την έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση της παρ. 1, δικαιούνται: α) οι ένοικοι κατοικιών, είτε αυτοί είναι ιδιοκτήτες (με πλήρη ή ψιλή κυριότητα) είτε είναι επικαρπωτές, ή μισθωτές, εξαιρουμένων των βραχυχρόνιων μισθώσεων, ή ένοικοι με δωρεάν

παραχώρηση , των οποίων η κατοικία έχει πληγεί από τα φαινόμενα της παρ. 1, β) οι επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες) που στεγάζονται σε κτιριακές εγκαταστάσεις, και επλήγησαν από τα φαινόμενα της παρ. 1 με την προϋπόθεση ότι η κτιριακή εγκατάσταση ήταν σε χρήση την ημέρα του συμβάντος και η επιχείρηση που επλήγη ήταν σε λειτουργία.

3. Η αίτηση, η οποία συνιστά ταυτοχρόνως και υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 (Α'75) ως προς την αλήθεια του περιεχομένου της, απευθύνεται στη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδας (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και υποβάλλεται σε ειδική πλατφόρμα, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Εναλλακτικά, η αίτηση δύναται να υποβάλλεται μέσω Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) από τον δικαιούχο, σύμφωνα με τις παρ., 1 και 2 , ή τον νόμιμο ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του δικαιούχου ή της επιχείρησης, ανάλογα με τη νομική μορφή αυτής. ...

4. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων δικαιούνται εφάπαξ ενίσχυση τόσο για την κύρια όσο και για τις δευτερεύουσες κατοικίες που είτε ιδιοχρησιμοποιούνται είτε μισθώνονται σε τρίτους με βραχυχρόνιες περιοδικές μισθώσεις.

5. Οι ενισχύσεις προς επιχειρήσεις χορηγούνται βάσει των Κανονισμών 1407/2013, 1408/2013 και 717/2014 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που τίθενται σε αυτούς, ιδίως ως προς τον έλεγχο της σώρευσης.

6. Η πληρωμή των δικαιούχων διεκπεραιώνεται με μόνη την υποβολή της αίτησης και το ποσό καταβάλλεται στον δικαιούχο, μετά από την έκδοση απόφασης της Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε., από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με την έκδοση τακτικού χρηματικού εντάλματος σε τραπεζικό λογαριασμό, ο οποίος γνωστοποιείται στην Υπηρεσία, μέσω της αίτησης που υποβάλλει ο δικαιούχος.

7. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός δικαιούχων (συνιδιοκτητών που διαμένουν στην πληγείσα κατοικία), η αίτηση υποβάλλεται από τον καθένα χωριστά και του χορηγείται το ποσό της ενίσχυσης, που αντιστοιχεί στο ποσοστό ιδιοκτησίας ή χρήσης, που δηλώνει στην αίτηση που συνιστά κατά τα ανωτέρω και υπεύθυνη δήλωση. Σε περίπτωση που σε τμήμα της πληγείσας κατοικίας φέρεται να στεγάζεται επαγγελματική δραστηριότητα, την αίτηση υποβάλλει ο κύριος της κατοικίας, υπό τις διακρίσεις του προηγούμενου εδαφίου, εκτός αν η κατοικία έχει

συνολικά μισθωθεί ή παραχωρηθεί, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

8. Οι ιδιοκτήτες κενών, εγκαταλελειμμένων ή ημιτελών κατοικιών ή επαγγελματικών χώρων, δεν δικαιούνται έκτακτης ενίσχυσης.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος πληρωμής, η διαδικασία διαπίστωσης της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες όπως ορίζονται στην εν λόγω απόφαση, επιπλέον δικαιολογητικά που τυχόν θα απαιτηθεί να κατατεθούν, κατά περίπτωση, από τους δικαιούχους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

10. Ψευδής δήλωση από τον αιτούντα, πέραν των προβλεπόμενων από άλλες διατάξεις κυρώσεων, επιφέρει την υποχρέωση επιστροφής του τετραπλασίου του χορηγηθέντος επιδόματος από τον λαβόντα προς το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εισπράττεται κατά τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Οι δημόσιες αρχές ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, οφείλουν να αποστέλλουν προς τη Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε κάθε αιτούμενο στοιχείο που απαιτείται για τον έλεγχο της ορθότητας των υποβληθεισών δηλώσεων.

11. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης με τη μορφή επιδόματος ορίζεται η 30ή Νοεμβρίου 2020. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δύναται να παρατείνεται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31^η Ιανουαρίου 2021.».

8. Στη συνέχεια εκδόθηκε η με αριθμ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ10423/Α380/7.10.2020 « Διαδικασία διαπίστωσης της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης για χορήγηση έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020 και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων, καθώς και διαδικασία και τρόπος πληρωμής» (Β'4434) υπουργική απόφαση στην οποία ορίζεται ότι: « **Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Α1.ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ** Η διαπίστωση της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων για τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης με τη μορφή επιδόματος στους

πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020 βασίζεται στα εξής: 1. Η έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος χορηγείται σε πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση απρόβλεπτης έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των φυσικών καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020. 2. Η ενίσχυση ανέρχεται για τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα στο ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €) ανά πληγείσα κατοικία και για τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες των οποίων η επιχείρηση επλήγη, στο ποσό των οκτώ χιλιάδων ευρώ (8.000 €) ανά επιχείρηση. 3. Δικαιούχοι της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης είναι: α) Οι ένοικοι κατοικιών, είτε αυτοί είναι ιδιοκτήτες με πλήρη ή ψιλή κυριότητα, είτε είναι επικαρπωτές, ή μισθωτές, εξαιρουμένων των βραχυχρόνιων μισθώσεων, ή ένοικοι με δωρεάν παραχώρηση, των οποίων η κατοικία, κύρια ή/και δευτερεύουσες, επλήγησαν από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020. β) Οι επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες) που στεγάζονται σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οι οποίες επλήγησαν από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18^{ης} και 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2020, με την προϋπόθεση ότι η κτιριακή εγκατάσταση ήταν σε χρήση την ημέρα του συμβάντος και η επιχείρηση που επλήγη ήταν σε λειτουργία. 4... 5... 6... 7. Σε περίπτωση περισσότερων του ενός δικαιούχων (συνιδιοκτητών που διαμένουν στην πληγείσα κατοικία), η αίτηση υποβάλλεται από τον καθένα χωριστά και του χορηγείται το ποσό της ενίσχυσης, που αντιστοιχεί στο ποσοστό ιδιοκτησίας ή και χρήσης που δηλώνει στην αίτηση που συνιστά κατά τις προβλέψεις της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν.4728/2020 (Α'186), και υπεύθυνη δήλωση. 8. Σε περίπτωση που τμήμα της πληγείσας κατοικίας έχει δηλωθεί ότι χρησιμοποιείται και ως επαγγελματική έδρα, την αίτηση υποβάλλει ο κύριος της κατοικίας (ιδιοκτήτης με πλήρη κυριότητα ή επικαρπία) που κάνει χρήση και του χορηγείται εξ ολοκλήρου η έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση ως κατοικία. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στην παρ. 7 της παρούσας. Αν η πληγείσα κατοικία έχει συνολικά μισθωθεί ή παραχωρηθεί για επαγγελματική δραστηριότητα, την αίτηση υποβάλλει ο χρήστης

στον οποίο χορηγείται εξ ολοκλήρου η αντίστοιχη εφάπαξ ενίσχυση και στην περίπτωση περισσότερων του ενός χρήστη η εν λόγω ενίσχυση χορηγείται ανάλογα με το ποσοστό χρήσης.».

9. Τέλος, εκδόθηκε η με αρ.660/2021 υπουργική απόφαση «Χορήγηση ενίσχυσης ως προκαταβολή για αποζημίωση πλημμυροπαθών της 17^{ης} -20^{ης} Σεπτ. 2020 ΠΕ Καρδίτσας» (Β'177) στην οποία ορίζεται:

« Άρθρο μόνο

1. Παρέχεται προκαταβολή έναντι της επιχορήγησης για την αντιμετώπιση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες της 17^{ης} έως και της 20^{ής} Σεπτεμβρίου 2020 στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, οι οποίες έχουν οριοθετηθεί με την υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./10330/Α325/7-10-2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Ανάπτυξης και Επενδύσεων-Εσωτερικών-Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν.2459/1997, όπως ισχύει και των Κανονισμών (ΕΕ) υπ' αρ. 651/2014 και 702/2014.

2. Η προκαταβολή παρέχεται για την αντιμετώπιση υλικών ζημιών των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν καταγραφεί από την αρμόδια Επιτροπή εντοπισμού, καταγραφής και αποτίμησης ζημιών της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα υπό στοιχεία 23 έγγραφα του προοιμίου και καλύπτει στοιχεία ενεργητικού, όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του εγγείου κεφαλαίου και αποθηκευμένα προϊόντα, τα οποία κατεγράφησαν ως κατεστραμμένα.

3. Η προκαταβολή συνίσταται σε δωρεάν χρηματική ενίσχυση του Δημοσίου και είναι ίση με το 20% του συνόλου της εκτιμηθείσας ζημίας, από την αρμόδια Επιτροπή εντοπισμού, καταγραφής και αποτίμησης ζημιών της Περιφέρειας και καταβάλλεται στις επιχειρήσεις, εφόσον οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν καλύπτονται από ασφαλιστήριο συμβόλαιο....».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Στο άρθρο 1 του ν. 4728/2020 αναφέρονται τα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του μεσογειακού κυκλώνα « Ιανός». Από την παράθεση της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 4728/2020, προκύπτει ότι ο νομοθέτης ρυθμίζει α) την περίπτωση συνιδιοκτητών που διαμένουν στην πληγείσα κατοικία και β) αφενός την περίπτωση που σε τμήμα της πληγείσας κατοικίας στεγάζεται επαγγελματική δραστηριότητα και αφετέρου την περίπτωση συνολικής μίσθωσης ή παραχώρησης κατοικίας. Διαπιστώνεται ότι ο νομοθέτης άφησε αρρύθμιστη την περίπτωση που το πληγέν ακίνητο δεν είναι κατοικία και είτε έχει μισθωθεί ή παραχωρηθεί τμήμα αυτού για επαγγελματική χρήση είτε έχει συνολικά μισθωθεί ή παραχωρηθεί για επαγγελματική χρήση σε περισσότερους, με αποτέλεσμα να υπάρχει κενό δικαίου. Η κρίση για ύπαρξη κενού, κατά κανόνα, βασίζεται σε ότι υπάρχει κάποια ρύθμιση για σχέση ή συμπεριφορά παραπλήσια προς αυτή που μας απασχολεί (Κ.Σταμάτη « Η θεμελίωση των νομικών κρίσεων» εκδ. 2009 σελ.290).

11. Το δίκαιο, λόγω της έλλειψης γνώσης των εξατομικευμένων πραγματικών περιπτώσεων που χρειάζονται ρύθμιση, δεν μπορεί να προβεί σε πλήρη και εξαντλητική ρύθμισή τους. Αναπόφευκτα καταλείπονται και περιπτώσεις, οι οποίες, ενώ απαιτούν ρύθμιση, είτε δεν ρυθμίστηκαν καθόλου είτε δεν ρυθμίστηκαν πλήρως. Τότε ακριβώς κάνουμε λόγο για κενά δικαίου. Πρόκριμα για να θεωρηθεί ότι υπάρχει κενό αποτελεί η κρίση για το αν η συγκεκριμένη περίπτωση απαιτεί ρύθμιση. Το αν απαιτείται ρύθμιση ή όχι είναι και αυτό ζήτημα ερμηνείας, κυρίως τεολογικής και συστηματικής. Μόνο αν κριθεί ότι απαιτείται ρύθμιση, η οποία λείπει, υπάρχει κενό. Τα κενά διακρίνονται σε ακούσια (ή γνήσια) και εκούσια. Ακούσιο (ή γνήσιο) κενό υπάρχει, όταν ο νομοθέτης άφησε αρρύθμιστη μία περίπτωση, η οποία απαιτούσε ρύθμιση. Εφόσον το κενό υπήρχε κατά τον χρόνο θέσπισης του κανόνα δικαίου, ο οποίος θα μπορούσε να καταλάβει και τη συγκεκριμένη περίπτωση αν την είχε υπόψη του ο νομοθέτης, τότε το κενό λέγεται πρωτογενές. Τα ακούσια κενά καλύπτονται με αναλογία, δηλαδή με τη δημιουργία ερμηνευτικών ad hoc κανόνα δικαίου για την κάλυψή τους. Αν αυτός ο ad hoc κανόνας δικαίου είναι κανόνας που ρυθμίζει άλλες όμοιες περιπτώσεις, μιλάμε για αναλογία νόμου. Ο δικαιολογητικός λόγος της αναλογίας είναι η ομοιότητα της αρρύθμιστης περίπτωσης με τις συναφείς ρυθμισμένες, ομοιότητα που συνάγεται ερμηνευτικώς. Η αναλογία δηλαδή αποτελεί μέσο για την πραγμάτωση της συνταγματικής αρχής της ισότητας (Σ 4 παρ. 1) μέσα στο σύστημα του ισχύοντος δικαίου καθόσον η αρχή της ισότητας επιτάσσει ο νόμος να μην μεταχειρίζεται

διαφορετικά όμοιες περιπτώσεις (ΟΛΑ.Π. 72/1987, ΟΛΣ.Τ.Ε. 3086/2011). Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, κύρια μέθοδος για την αντιμετώπιση των κενών δικαίου, όσων τουλάχιστον επιτρέπεται η συμπλήρωση είναι η αναλογική. Όταν υπάρχει ειδική ρύθμιση για παρεμφερή βιοτική σχέση, τότε υπάρχει έδαφος για αναλογία νόμου. Προυποθέσεις αναλογικής εφαρμογής ρύθμισης είναι: α) η ύπαρξη ακούσιου νομοθετικού κενού, β) η ομοιότητα του θέματος που ρυθμίστηκε με αυτό που δεν ρυθμίστηκε και γ) η ταυτότητα του νομικού λόγου (ΟΛΑ.Π. 15/2013, ΟΛΣ.Τ.Ε 377/2014, γνwm ΟΛΝ.Σ.Κ. 420/2007, Ν.Σ.Κ. 12/2021, 168/2020).

12. Στην προκειμένη περίπτωση, με τη διάταξη του άρθρου 1 του ν.4728/2020 ρυθμίζεται η περίπτωση μίσθωσης κατοικίας σε περισσότερους χρήστες ενώ δεν ρυθμίζεται η περίπτωση μίσθωσης ή /και παραχώρησης επαγγελματικής στέγης σε περισσότερους χρήστες, προφανώς επειδή δεν είναι σύνηθες να συστεγάζονται επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, ο νομοθέτης δεν έχει αποτυπώσει με σαφήνεια και πληρότητα τη βούλησή του. Πρόκειται για « ακούσιο κενό» το οποίο καλύπτεται με αναλογία, δηλαδή με τη δημιουργία ερμηνευτικώς ad hoc κανόνα δικαίου για την κάλυψή του (Απ. Γεωργιάδης « Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου» εκδ. 5^η σελ.60, Κ.Σταμάτης « Η θεμελίωση των νομικών κρίσεων», έκδοση 2009, σελ.293). Επομένως και στις περιπτώσεις αυτές, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, εφαρμόζεται η ρύθμιση του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 4728/2020 και χορηγείται στους αιτούντες το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο ποσοστό χρήσης του ακινήτου από τον κάθε έναν αιτούντα. Η θέση αυτή είναι σύμφωνη με τη συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Σ), καθόσον στην περίπτωση μίσθωσης, είτε τμήματος είτε συνολικά, κατοικίας για επαγγελματική δραστηριότητα η ενίσχυση χορηγείται ανάλογα με το ποσοστό χρήσης.

13. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή είναι σύμφωνη με τον σκοπό του νομοθέτη, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική έκθεση του άρθρου αυτού στην οποία αναφέρεται ότι: « Με το άρθρο 1 θεσπίζεται έκτακτο μέτρο οικονομικής βοήθειας με στόχο να αντιμετωπιστεί η έκτακτη ανάγκη που προκλήθηκε από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και των Περιφερειακών Ενοτήτων Φθιώτιδας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης, Ζακύνθου, Λευκάδας, Κορινθίας και Ευρυτανίας, στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2020. Συγκεκριμένα θεσπίζεται οικονομική ενίσχυση ύψους πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000Ε) για τα φυσικά πρόσωπα των οποίων επλήγη η κατοικία, και οκτώ χιλιάδες ευρώ (8.000Ε) για τα νομικά πρόσωπα των οποίων

επλήγησαν οι κτιριακές εγκαταστάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι ήταν σε λειτουργία τη συγκεκριμένα ημέρα...» Από την αιτιολογική έκθεση επομένως προκύπτει ότι η έκτακτη οικονομική ενίσχυση χορηγείται για την αντιμετώπιση της καταστροφής των κτιριακών εγκαταστάσεων. Επομένως στις περιπτώσεις που οι πληγείσες επιχειρήσεις δεν συστεγάζονται σε ανεξάρτητες (οριζόντιες) ιδιοκτησίες αλλά σε μία ενιαία ιδιοκτησία, η ενίσχυση θα χορηγείται ανάλογα με το ποσοστό χρήσης του ακινήτου. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωνύεται και από την έκδοση της με αρ. 660/2021 υπουργικής απόφασης με την οποία χορηγείται ενίσχυση στις πληγείσες από τις πλημμύρες της 17^{ης} - 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2020 επιχειρήσεις για την κάλυψη των στοιχείων του ενεργητικού τους.

14. Εξάλλου, ο εξυπηρετούμενος ως άνω σκοπός δημοσίου, με ευρεία έννοια, συμφέροντος, για την αποκατάσταση των πληγέντων, αλλά και το γεγονός ότι οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις των καταβαλλόμενων ενισχύσεων κινούνται στα πλαίσια του δημοσιολογιστικού δικαίου, όπως αυτό προκύπτει από το προοίμιο των εφαρμοζόμενων διατάξεων (άρθ. 91 παρ. 1 ν.4270/2014), επιβάλλουν την αυστηρή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων αυτών (γνωμ.Ν.Σ.Κ. 344/2002 σελ. 7 παρ. γ).

15. Τέλος, η ερμηνευτική αυτή εκδοχή προσιδιάζει στις ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου, καθόσον το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι όλες οι οντότητες, οι οποίες ελέγχονται (σε νομική βάση ή de facto) από την ίδια οντότητα, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις που ενδεικτικά αναφέρονται στο ερώτημα, θα πρέπει να θεωρούνται ότι συνιστούν ενιαία επιχείρηση (Κανονισμός Ε.Ε. 1407/2013 στοιχ. 4, ΔΕΕ υπόθεση C-382/1999 Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής) και να χορηγείται στην περίπτωση αυτή μία φορά η εκάστοτε προβλεπόμενη κρατική ενίσχυση.

Απάντηση

Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

α) Στην περίπτωση ιδιοκτήτη κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης που χρησιμοποιεί τμήμα της για επαγγελματική δραστηριότητα και παραχωρεί ή εκμισθώνει το υπόλοιπο τμήμα της σε άλλον ή άλλους για επαγγελματική δραστηριότητα, η εφάπαξ ενίσχυση του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4728/2020 θα χορηγηθεί ανάλογα με το ποσοστό χρήσης του ακινήτου.

β) Στην περίπτωση ιδιοκτήτη ακινήτου που παραχωρεί ή εκμισθώνει σε περισσότερες της μίας επιχειρήσεις τμήματα της ιδιοκτησίας του για επαγγελματική δραστηριότητα, η εφάπαξ ενίσχυση του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.4728/2020 θα χορηγηθεί ανάλογα με το ποσοστό χρήσης του ακινήτου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 14.04.2021

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Άννα Μαλιαρά
Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.